



Commissie voor de
milieueffectrapportage

Zuidplas Noord

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport en de aanvulling daarop

10 juni 2009 / rapportnummer 1943-75



1. OORDEEL OVER HET MER ZUIDPLAS NOORD

1.1 Inleiding

De Zuidplaspolder is aangewezen als stedelijke uitbreidingszone van de Zuidvleugel. In de Zuidplaspolder worden woningbouw, bedrijventerreinen, glastuinbouw, natuur, recreatie en waterberging gerealiseerd. Ook is het noodzakelijk de infrastructurele voorzieningen aan te passen. De gebiedsontwikkeling wordt in verschillende bestemmingsplannen mogelijk gemaakt. Er zijn verschillende milieueffectrapporten opgesteld ten behoeve van de besluitvorming over deze bestemmingsplannen.¹

De gemeente Zevenhuizen-Moerkapelle wil, als onderdeel van deze grotere ontwikkeling in de Zuidplaspolder, een bestemmingsplan vaststellen voor de gebiedsontwikkeling in het gebied Zuidplaspolder Noord. Binnen het bestemmingsplan Zuidplas Noord van de gemeente Zevenhuizen-Moerkapelle wordt voornamelijk glastuinbouw mogelijk gemaakt. Daarnaast worden ecologische verbindingen bestemd en wordt de veilingroute vastgelegd.

Twee MER'en voor het besluit

Ter onderbouwing van het besluit over het bestemmingsplan Zuidplas Noord zijn twee MER'en opgesteld. Dat zijn het MER Zuidplas Noord en het MER Regionale Infrastructuur. Het MER Zuidplas Noord geeft geen beschrijving van de verkeers- en verkeersgerelateerde effecten. Hiervoor wordt naar het MER Infrastructuur verwezen.

Eén MER Zuidplas noord voor twee gemeentes

De activiteiten die in het MER beschreven zijn spelen zich deels af op het grondgebied van de gemeente Zevenhuizen-Moerkapelle en deels op het grondgebied van de gemeente Waddinxveen. De gemeente Waddinxveen heeft het bestemmingsplan en de MER'en nog niet in procedure gebracht. Dit advies richt zich daarom uitsluitend tot de gemeente Zevenhuizen-Moerkapelle en heeft uitsluitend betrekking op het bestemmingsplan Zuidplas Noord van deze gemeente. De Commissie heeft de informatie over de activiteiten die zich uitsluitend op het grondgebied van Waddinxveen afspelen, zoals het bedrijventerrein Noord, niet beoordeeld. Omdat de glastuinbouwactiviteiten in het MER als één geheel zijn beschreven, geeft de Commissie daarover wel een totaaloordeel.

Tijdens de toetsing van de MER'en heeft de Commissie² in een gesprek te kennen gegeven dat naar haar oordeel in de MER'en nog essentiële informatie ontbrak. Het betrof de gebiedsspecifieke uitwerking van de verkeerssituatie en de verkeersgerelateerde effecten. Het MER Infrastructuur gaf deze informatie onvoldoende. Ook ontbrak informatie over de in het gebied geplande provinciale ecologische verbindingzones. De Commissie heeft geadviseerd deze informatie in het MER Zuidplas Noord aan te vullen.

¹ De Commissie heeft tegelijkertijd de MER'en Zuidplas Noord (1943), Zuidplas West (1974), Regionale infrastructuur (1921) en Rode Waterparel (2167) ter toetsing gekregen.

² Zie bijlage 1 voor een overzicht van de werkwijze van de Commissie, de samenstelling van de werkgroep en andere projectgegevens.

1.2 Oordeel

De Commissie is van oordeel dat **de essentiële informatie aanwezig is** in het MER Noord en de aanvulling³ daarop voor een besluit over het bestemmingsplan Zuidplas Noord van de gemeente Zevenhuizen-Moerkappelle.

In het MER wordt voldoende informatie van voldoende detailniveau over de glastuinbouw, de belangrijkste activiteit binnen het bestemmingsplan, gegeven. De geluidsbelasting op nieuw te bouwen woningen als gevolg van de nieuwe veilingroute is niet goed terug te vinden in het MER of de aanvulling. Omdat er volgens mondelinge mededeling in de invloedssfeer van de veilingroute geen sprake is van nieuwe woningen en de Commissie verwacht dat de geluidseffecten grotendeels wegvallen tegen de effecten van de naastgelegen A12 is hier geen sprake van een essentiële tekortkoming. De gevolgen van de nieuwe veilingroute voor lucht en externe veiligheid zijn voldoende beschreven in de aanvulling en enkele onderzoeken die daar aan ten grondslag liggen. De aanvulling gaat eveneens voldoende in op het ambitieniveau, de doelsoorten en de vereisten van de ecologische verbindingzones.

De Commissie merkt op dat de informatie zeer ontoegankelijk is. Dit is te wijten aan de gekozen opzet met twee MER'en, met ieder hun eigen achtergrondrapporten. Vooral ontbreekt het aan een goede afstemming tussen beide MER'en gericht op het te nemen besluit. Zoals hierboven vermeld is de Commissie van mening dat de benodigde informatie uiteindelijk wel aanwezig is, maar de ontoegankelijkheid doet afbreuk aan de functie van het MER als informatiebron voor bestuurder en belanghebbenden.

2. TOELICHTING OP HET OORDEEL

2.1 Verkeersgerelateerde effecten van de verlengde veilingroute

Het MER

Het bestemmingsplan maakt realisatie van de verlengde veilingroute mogelijk. De milieueffecten van deze weg, zoals de geluidbelasting op de geplande en bestaande woningen en de gevolgen voor luchtkwaliteit en externe veiligheid zijn echter niet in het MER beschreven. Het MER Infrastructuur gaat op de verkeersgerelateerde effecten in, maar is niet toegespitst op de situatie in het gebiedsdeel Noord. Detailinformatie over de geluidseffecten is herleidbaar uit het Akoestisch rapport, maar voor slechts één alternatief. De Commissie heeft geadviseerd de effecten locatiespecifiek uit te werken.

De aanvulling

De geluidbelasting op nieuwe en bestaande woningen is nog steeds niet uitgewerkt op besluit-MER niveau. Er is volgens mondelinge mededeling echter geen sprake is van nieuwe woningen in de invloedssfeer van de veilingroute. Daarnaast verwacht de Commissie dat de geluidseffecten van de nieuwe veilingroute voor het overgrote deel overschaduwd zullen worden door de geluidscontouren van de naastgelegen A12.

In de aanvulling wordt verwezen naar het achtergrondrapport 'Toetsingsrapport luchtkwaliteit voor de totale Zuidplasontwikkeling ten behoeve van de

³ Aanvulling MER Zuidplas Noord d.d. 25 mei 2009

bestemmingsplannen'. In dit rapport wordt aangetoond dat in 2020 aan de luchtkwaliteitseisen wordt voldaan.

De gevolgen voor de externe veiligheid worden voldoende beschreven in de aanvulling en in het onderzoek van de Milieudienst Midden-Holland, waar naar verwezen wordt.

- De verkeersgerelateerde effecten zijn voldoende beschreven in de aanvulling en daaraan ten grondslag liggende documenten.

2.2

Meest milieuvriendelijke alternatief (mma)

Het MER beschrijft voor de glastuinbouw een mma en een terugvaloptie. Het mma is de basis van de alternatiefbeschrijving. Het mma is globaal beschreven, maar het detailniveau sluit goed aan bij het detailniveau van het bestemmingsplan. De Commissie is het er mee eens dat een meer gedetailleerde beschrijving op dit moment niet zinvol is. De mate waarin de ambities van het mma gerealiseerd kunnen worden, hangt af van de organisatiegraad tussen de glastuinbouwbedrijven met betrekking tot collectieve voorzieningen. Ook hangt dit af van de beoogde synergiemogelijkheden met de functies woningbouw (warmtelevering) en bedrijventerrein (gemengde kavels). De mate van detaillering van deze andere functies in het MER is niet dusdanig dat hier in de uitwerking voor de glastuinbouw nu al op kan worden geanticipeerd. In deze fase van het planproces is daarom nog niet aan te geven welke collectieve voorzieningen en synergieopties daadwerkelijk realiseerbaar zijn en welke (milieu)effecten daarmee in detail samenhangen. De Commissie constateert dat in het bestemmingsplan eisen gespecificeerd zijn voor de uitwerkingsgebieden glastuinbouw.

- De Commissie adviseert bij een latere detaillering in de uitwerkingsplannen rekening te houden met de dan geldende inzichten met betrekking tot glastuinbouwontwikkeling en synergie met andere functies. Ook adviseert de Commissie de planning van de glastuinbouw waar mogelijk af te stemmen op de planning van de andere functies, zodat de potentieel aanwezige milieuwinst door die synergie daadwerkelijk kan plaatsvinden.

2.3

Ecologische hoofdstructuur

Het MER

Het gebied kent een opgave om ecologische verbindingzones in het kader van de provinciale EHS te realiseren. De haalbaarheid hiervan is niet in het MER onderzocht. De Commissie heeft geadviseerd in een aanvulling de (globale) ruimtelijke reservering en de vormgeving van de ecologische verbindingen te onderzoeken. Hiervoor moet de eerste aanzet voor de ecologische verbinding die is gegeven in het handboek kwaliteit uitgewerkt worden wat betreft het ambitieniveau, het type verbinding, de doelsoorten en hun ecologische vereisten.

De aanvulling

De aanvulling geeft de gevraagde verduidelijking in grote lijnen. De uitgangspunten voor de ecologische verbindingen zijn gebaseerd op het provinciale beleidskader en de daarin vastgelegde ambitieniveaus. Op grond daarvan zijn voor de verbindingen in de Zuidplaspolder doelsoorten en inrichtingseisen geformuleerd en wordt nader ingegaan op de ruimtelijke reservering, de realisering van doeltypen en mogelijke belemmeringen en knelpunten. De mogelijkheden tot mitigatie zijn in algemene zin aangeduid. Daarnaast zijn in Zuid-

plaspolder Noord nog een aantal groene en blauwe zones benoemd die als extra leefgebied kunnen gaan fungeren.

Voor de uitwerking van de ecologische verbindingen is het belangrijk dat de plannen voldoende gebiedsspecifiek worden uitgewerkt op het schaalniveau Bentwoud-Krimpenerwaard-Rottmeren. De inrichtingseisen voor de ecologische verbindingen worden nu afgeleid van concepten voor de Groene Parel/Restveengebied. De vraag is of dat terecht is, gezien de bodemgradiënt in de Zuidplaspolder. In de vervolgitwerking moet daarom onderzocht worden of alle doelen, zoals bijvoorbeeld de potentie voor blauwgrasland in de ecologische verbinding, inderdaad gerealiseerd kunnen worden.

Een ander aandachtspunt voor de vervolgitwerking is de exacte ruimtelijke reservering en inrichting van de stapstenen en grotere sleutelgebieden in de verbinding.

Als laatste merkt de Commissie op dat het leefgebied van de Steenuil volgens het themarapport Natuur een belangrijke natuurwaarde is. Geef in de vervolgitwerking aan hoe daar mee om wordt gegaan in een verstedelijkende omgeving.

- De Commissie adviseert om in de motivatie van het besluit aan te geven hoe wordt omgegaan met de uitwerking van de ecologische verbindingen. De Commissie adviseert om in de uitwerking van de ecologische verbindingen de gewenste inrichting, met inbegrip van stapstenen en sleutelgebieden, in meer detail uit te werken op grond van een gebiedsspecifieke analyse. Werk dan ook de benodigde mitigerende maatregelen (bijvoorbeeld faunapassages) verder uit op lokaal niveau en geef aan waar die noodzakelijk zijn.
- De Commissie adviseert om in de vervolgitwerking aandacht te schenken aan het leefgebied van de steenuil in een verstedelijkend milieu.

2.4

Voortoets Natura 2000

Het MER

In het MER wordt geconstateerd dat 'significante gevolgen niet zijn uit te sluiten' voor Natura 2000 gebieden in de omgeving en dat mogelijk een passende beoordeling op grond van de Natuurbeschermingswet nodig is. Als dat inderdaad het geval is, dient deze volgens de wet in het MER opgenomen te worden. Op inhoudelijke gronden denkt de Commissie echter dat een passende beoordeling niet nodig is en kan worden volstaan met een voortoets (waarin wordt onderbouwd dat er geen sprake is van negatieve gevolgen). De Commissie heeft geadviseerd deze voortoets alsnog op te stellen.

De aanvulling

De aanvulling bevat de gevraagde informatie. De Commissie onderschrijft de conclusie in de voortoets dat het plangebied niet van betekenis is als leefgebied voor Kleine zwaan en Smient.

- Met deze informatie wordt onderbouwd dat er geen significante gevolgen te verwachten zijn op de nabijgelegen Natura 2000 gebieden.

BIJLAGE 1: Projectgegevens

Initiatiefnemer: College van burgemeester en wethouders van de gemeente Zevenhuizen-Moerkapelle (coördinerend) en college van burgemeester en wethouders van de gemeente Waddinxveen

Bevoegd gezag: Gemeenteraad van de gemeente Zevenhuis-Moerkapelle

Besluit: vaststelling bestemmingsplan Zuidplas Noord

Categorie Gewijzigd Besluit m.e.r. 1994: C11.4

Activiteit: het realiseren van glastuinbouw, enige woningbouw, infrastructuur en provinciale ecologische verbindingzones

Betrokken documenten:

- MER Zuidplas Noord
- Ontwerp Bestemmingsplan Zuidplas Noord gemeente Waddinxveen, gemeente Zevenhuizen-Moerkapelle
- MER Zuidplas Regionale Infrastructuur Hoofdrapport en achtergronddocumenten daarbij
- Koepelnotitie Samenhang Milieueffecten Regionale Infrastructuur en Bestemmingsplannen Zuidplas
- Handboek kwaliteit Zuidplaspolder Ruimtelijke en milieutechnische ambities en randvoorwaarden
- Aanvulling MER Zuidplas Noord d.d. 25 mei 2009
- Toetsingsrapport luchtkwaliteit voor de totale Zuidplasontwikkeling ten behoeve van de bestemmingsplannen

De Commissie heeft kennis genomen van de zienswijzen en adviezen, die zij van het bevoegd gezag heeft ontvangen. Dit advies verwijst naar een reactie als die nieuwe inzichten naar voren brengt over specifieke lokale milieumstandigheden of te onderzoeken alternatieven. Een overzicht van de zienswijzen en adviezen is opgenomen in bijlage 2.

Procedurele gegevens:

aankondiging start procedure in "Hart van Holland": 20 juni 2007

aanvraag richtlijnenadvies: 19 juni 2007

ter inzage legging startnotitie: 20 juni 2007

richtlijnenadvies uitgebracht: 19 september 2007

kennisgeving MER in Hart van Holland van: 11 februari 2009

aanvraag toetsingsadvies: 11 maart 2009

ter inzage legging MER: 12 februari tot en met 26 maart 2009

toetsingsadvies uitgebracht: 10 juni 2009

Bijzonderheden:

De Commissie heeft tegelijkertijd de MER'en Zuidplas Noord, Zuidplas West, Regionale Infrastructuur en Rode Waterparel ter toetsing gekregen. De effecten van de activiteiten in de verschillende deelgebieden zijn eerder in een strategische milieubeoordeling (SMB) in samenhang onderzocht. De Commissie heeft deze SMB niet getoetst. Het MER Regionale Infrastructuur en het MER Zuidplas Noord dienen gezamenlijk ter onderbouwing van het besluit over het bestemmingsplan Zuidplas Noord.

De activiteiten die in het MER beschreven worden spelen zich deels af op grondgebied van de gemeente Zevenhuizen-Moerkapelle en deels op het grondgebied van de gemeente Waddinxveen. Omdat de gemeente Waddinxveen het MER nog niet in procedure heeft gebracht, richt het toetsingsadvies zich uitsluitend tot de gemeente Zevenhuizen-Moerkapelle.

Werkwijze Commissie bij toetsing:

Tijdens de toetsing inventariseert de Commissie eerst of er tekortkomingen zijn in het voldoen aan de (vooraf) gestelde eisen. Vervolgens beoordeelt de Commissie de ernst van de eventuele tekortkomingen. Daarbij staat de vraag centraal of de benodigde informatie aanwezig is om het milieubelang een voldoende plaats te geven bij de besluitvorming. Is dat naar haar mening niet het geval dan signaleert de Commissie dat er sprake is van een zogenoemde 'essentiële tekortkoming'. De Commissie adviseert dan dat die informatie alsnog beschikbaar komt, alvorens het besluit wordt genomen. Overige tekortkomingen in het MER worden in het toetsingsadvies opgenomen, voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. Deze werkwijze impliceert dat de Commissie zich in het advies tot hoofdzaken beperkt en niet ingaat op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang.

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen. De werkgroepsamenstelling bij het onderhavige project is als volgt:

ing. E.H.A. de Beer
ir. J.M. Bremmer (werkgroepsecretaris)
drs.ir. B.A.H.V. Brorens
drs. R.J. van Kerkhoff
ir. J.E.M. Lax
ing. L.J.M. Raaijmakers
drs. L. van Rijn-Vellekoop (voorzitter)
dr. N.P.J. de Vries
drs. G. de Zoeten

BIJLAGE 2: Lijst van zienswijzen en adviezen

1. Historische Vereniging, Nieuwerkerk aan den IJssel
2. Gemeente Boskoop, Boskoop
3. Van der Feltz Advocaten, namens Ontwikkelingsmaatschappij Distripark A12 BV, Den Haag
4. Oasen N.V., Gouda
5. Prorail, Rotterdam
6. Gemeente Lansingerland, Berkel en Rodenrijs
7. P.A. van der Gaag, Waddinxveen
8. Gemeente Rotterdam, Rotterdam

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport Zuidplas Noord en de aanvulling daarop

In de Zuidplaspolder worden woningbouw, bedrijventerreinen, glastuinbouw, provinciale ecologische verbindingzones, recreatie en waterberging gerealiseerd. Ook worden de infrastructurele voorzieningen aangepast.

ISBN: 978-90-421-2700-5



Commissie voor de
milieueffectrapportage

Arthur van Schendelstraat 800 Utrecht

T 030 - 234 76 66

F 030 - 233 12 95

E mer@eia.nl

w www.commissiemer.nl

